

each detail hidden in the style of writing, structure, vocabulary, stylistic means and devices.

Exploring “A Writer’s Diary” by Virginia Woolf as a source of explicit information containing the whole lifestory and lead-in to the own works, and fiction literature including the novels “To the Lighthouse”, “Mrs. Dalloway” and the essay “The Mark on the Wall”, we gradually have reached the author’s code.

First of all, the ‘author’s code’ of Virginia Woolf is a constant struggle for women's meritoriousness and freedom, the superiority of memory and imagination as the main creators of “stream of consciousness”, the transience of life, the rejection of chronology and fragmentation of events. Secondly, the usage of a big number of visual (e.g. diamond-cut red eyes) and auditory (e.g. the tree outside the window taps very gently on the pane) imageries and metaphors in the texts makes a particular principal. The principle is «everything I see, hear, feel and smell from the fiction is transforming into things I recollect and think about». Finally, Virginia uses semicolon and unfinished short sentences that make an effect of doubtfulness of the author. It gives a great opportunity to the reader to continue a text, to make some things up, to play with own imagination and reminiscence.

Анна Олегівна Каймакова-Алдемір – студентка I курсу Медичного інституту Сумського державного університету
Науковий керівник: Людмила Миколаївна Яременко – старший викладач кафедри журналістики та філології Сумського державного університету

КОНЦЕПТ «РІДНИЙ КРАЙ» У ПОЕЗІЇ ЛІКАРЯ-СТОМАТОЛОГА В. І. ДЗЮБИ

У сучасному дискурсі активно використовується поняття «концепт», закономірності функціонування якого вивчають мовознавці Ю. Степанов, Н. Арутюнова, Н. Рябцева, Б. Борухов, Р. Розіна, О. Кубрякова, С. Нікітіна, Т. Радзівська, А. Вежицька, В. Телія та ін. Окремо розглядається термін «поетичний концепт», якому відповідають дублетні назви «наскрізний образ», «постійний образ», «образна домінанта», «ключові слова». Дослідниця Л. Ставицька наголошує на двоїстій природі концепту – «...щодо його об’єктивно-пізнавальної характеристики. З одного боку, концепт є реальним: через денотат він є виразником реального світу, перебуває у часово-просторових відношеннях. З другого – концепт не належить до реальної дійсності, оскільки є проекцією ідеального, вічного. Він не просто відображає дійсність, а узагальнює її, розкриває в одиничному об’єкті суттєве, нетлінне» [1].

Отже, втілення цього поняття у поезії професійного лікаря-стоматолога, полковника медичної служби Віктора Іларіоновича Дзюби, визначенні ключових слів у концепті «рідний край» стало метою нашого дослідження, а об'єктом віршована збірка «Весёлые горы» (1986 р.) та ряд творів, присвячених малій батьківщині – хутору Веселі Гори, що на 18 км південніше від м. Кролевця – *«рушникового краю»* на Сумщині.

Примітними у межах визначеної теми є 2 факти, що підкреслюють актуальність обраної нами теми: В. Дзюба є автором гімну Всеукраїнського літературно-мистецького фестивалю «Кролевецькі рушники» (музика М. Колодочки) – *«Краю рушниковий – земле кролевецька,/Я горнись до тебе – я твоє дитя./У мойй ти долі і в моєму серці -/З раннього дитинства і на все життя»*; другий – вірш «Перезрелая рябина» став піснею (музика В. Орловецького) у виконанні улюбленої багатьма поколіннями співачки В. Толкунової. Два ключові слова – *«рушниковий край»* та *горобина*, уквітчана рубіновими гронами, – є першими ключовими словами дзюбівського концепту «рідний край».

Центральним віршем однойменної збірки є поезія «Весёлые Горы», що підносить на високий щабель розуміння місцевого патріотизму: *«За тридцать минут/Процаюсь и еду-/В Весёлые Горы,/Где с прошлого лета/Меня уже ждут.../Я много дорог/Исходил и изъездил/И всюду обласкан/Людьми и страной,/Но вечером тихим,/Сойдя на разъезде,/Я вдруг ощущаю:/Вернулся домой!..»*

Двоїста природа авторського концепту «рідний край» виявляється у вірші «Валентину», що змальовує реальний світ власного дитинства майже 50 років поспіль: *«Хрустальным льдом/Звенела горка,/И ликовала детвора./А в стороне,/В углу двора/Мальчишплакал/Горько-горько./Он, кочення на морозе,/Сморкался громко в кулачок,/Собака слизывала слёзы/С его крутых, как горка, щек.../Но был ему в минуты эти/Роднее всех -/Дворовый пёс»*. Ось наскрізний образ дворового собаки.

Упродовж 35-річної літературної діяльності Віктор Дзюба видав десять поетичних збірок. Домінуюче місце в них належить ліричній поезії. В. Дзюба належав до покоління «дітей війни», тому такі яскраві дитячі спогади-спалахи: *«Спогади, ніби казкові перелітні птахи, заповняють широке небо уяви. Хочеться висловитись, згадати далеко босонозе дитинство, що було пов'язане і з горою, про яку стільки розповідали і веселих, і загадкових, і страшних легенд при м'явому світлі каганця, і з таємничими голосами лісу, що підступає до самої хати ,і з сутінками, що виповзали з лісу після заходу сонця і скидались на велетенських потвор, і з долиною, в заростях якої тече малесенька річечка, і... та всього не перерахувати...»*[2]. Далі домальовується «суттєве, нетлінне» – *«Ковровой дорожкой — тропиночка в поле», «И домик, где мама сидит у окна», «Мурлычит калитка, как в детстве когда-то, и я замираю у старой двери», «Так... ось і рідна хата... Заворожена тиша. Заmrіяний садок. Синє-синє небо і п'янке, настояне на пахоцах різнотрав'я, схоже на*

чарівне дання, повітря. А на порозі, немов стривожена лебідка, мати...», «Дед горячился, Дед Илья ворчал».

Ми маємо відзначити, що домінанта «рідного краю» з часом еволюціонує – читаємо у В. Дзюби: *«Пришла пора и я не удивляюсь - /Меня уже не манят города.../Я каждый день,/До солнца просыпаясь,/Неторопливо ухожу туда,/Где в перелесках,/Меж берёз и сосен.../Гуляет тихо молодая осень-/Пятнистая, пугливая, как лань...»*, де відчувається пушкінська традиція вже зрілого поета.

Отже, проаналізувавши поезії, ми виявили ключові слова концепту «рідного краю»: рушники, горобина, хата, річка, гора, садок, ліс, хутір, мати, старий дід, хлопчик, собака, дитячі спомини про війну, батька тощо. Отже, узвичаєні поетичні образи рідного краю у поетичному доробку В. Дзюби – лікаря-стоматолога, набирають притаманних саме йому образів – асоціацій із рідного Кролевецького полісся – хутора Веселі Гори.

Непрофесійного поета визнали фахівці – 1990 р. став членом Спілки письменників СРСР, пізніше Національної спілки письменників України, лауреатом 7 та 11-го Міжнародних Пушкінських конкурсів, премії ім. С. Олійника, номінантом кількох премій Всеукраїнського конкурсу «Українське національне відродження» (1998р). Ім'я В. І. Дзюби внесено до книги «Визначні постаті України». Талановитий митець не раз казав: *«Поет себе реалізовує до останнього подиху»*.

Підсумовуючи, ми можемо як висновок навести його зізнання: *«Поезія мене зробила лікарем, а медицина – поетом. І що тут первинне, а що вторинне? Вторинного нема! І те і те – первинне...»* [3].

Література

1. Літвінова І. М. Поняття «концепт» у сучасному мовознавстві. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www-philology.univer.kharkov.ua...prof...litvinova
2. Віктор Дзюба // Літературна Україна. – 2004. – 16 грудня. – С. 2.
3. Малиношевська С. Віктор Дзюба у книзі "Визначні постаті України" // Кролевецький вісник". – 2003. – 6 верес. – С. 6.

Anastasiia Kalko – second-year student of Kharkiv National University of Internal Affairs, Sumy branch

Scientific adviser: **Yuliia Samoilo**va – senior lecturer at the Department of Humanities, Sumy branch of Kharkiv National University of Internal Affairs

LEXICAL-SEMANTIC ROLE OF STANDARDS IN BUSINESS ENGLISH

A distinctive feature of the vocabulary of business documents is the use of standards or clichés that serve to conserve linguistic means of expression and thought process.